ZEYTİN ZARARLILARI

ZEYTİN SİNEĞİ
(*Bactrocera oleae*)

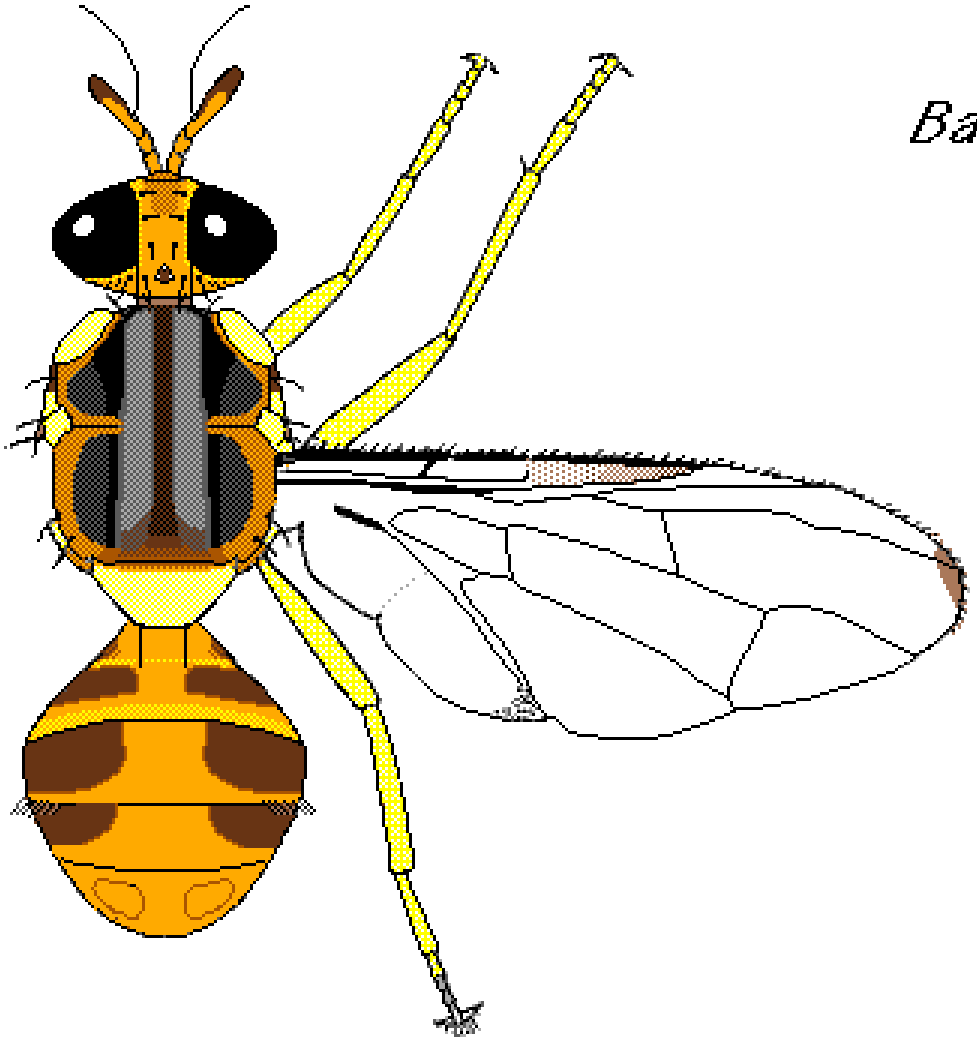
Tanımı ve Yaşayışı

- Baş ve antenler sarı, göğüs üzerinde 3 adet açık kahverengi bantlar vardır.
- Dişilerde karın daha geniş yapılıdır ve sonunda yumurta koyma borusu vardır.
- Larva bacaksız ve şeffaf beyaz renklidir.
- Zeytin sineği çoğunlukla kışı, toprağın 2-5 cm altında pupa halinde geçirir, veya zeytinlik ve fundalıklarda ergin halinde geçirir.

- Erginler, toprak sıcaklığının 10 ^{0}C'yi bulmasından itibaren ender olarak nisan başlarında, genel olarak hazirandan itibaren topraktan çıkmaya başlarlar.
- Ege'de 4-5, Marmara'da 3-4, Güney Anadolu'da 2-5, Karadeniz Bölgesi'nde 3-4 döl verirler.
- Bir dölün gelişme süresi 30-40 gün kadardır.

UGA5189096

Bactrocera oleae

5430532
2010/09/30 15:17:28
Picture : 0107 - 20100930_151728.bmp

5430504

5430531

Zararı

- Zeytin sineği, larva döneminde, meyve etinde zararlı olarak bulunur.
- Larva gelişme süresinde çekirdek etrafında galeriler açarak beslenir. Böylece meyvelerin çürüyerek dökülmesine, zeytin yağı miktarının azalmasına kısmen de yağda asitliğin yükselmesine neden olur.
- Özellikle sofralık zeytinlerde zararı daha büyük önem taşımaktadır.

MÜCADELE YÖNTEMLERİ

Biyoteknolojik Mücadele

- Kitlesel tuzaklama metodu kullanılarak zeytin sineği popülasyonunun yüksek olmadığı alanlarda (en az 5 ha.) zeytin sineği ile başarılı bir şekilde mücadele etmek mümkün olmaktadır.
- (Ruhsatlı insektisit + Amonyum bikarbonat + Feromon kapsül içeren tuzaklar orta büyüklükteki ve yeknesak bahçelerde 1 tuzak/2 ağaç, diğerlerinde ise 1 tuzak/1 ağaç gelecek şekilde asılmalıdır).

03 09 2010

Kimyasal Mücadele

- İlaçlama Zamanının Tespiti: Ergin çıkış zamanları iklim, toprak karakteri, çeşit vb. etkenlere bağlı olarak değişiklik gösterir.
- Meyvelerin yumurta koyma olgunluğuna geldiği dönemde vuruk sayımları yapılarak, yeterli vuruk ve tuzaklarda yakalanan Zeytin sineği ergin sayısında artış görülmesi halinde ilaçlamaya geçilmelidir.
- Tuzakların haziran ayının ilk yarısından itibaren asılması gerekmektedir.

- Ergin artışlarının belirlenmesi amacıyla, içinde % 2 diamonyum fosfat eriyi olan McPhail tuzaklar ile feromonlu sarı yapışkan tuzaklar kullanılır.
- Vuruk sayımları haftada 1-2 kez, ağaçların güney-doğu kısımlarında parlak, yağlanmaya başlamış, en az 1000'er meyvede yapılarak vuruk yüzdesi belirlenir.
- Yapılan sayımlar sonucunda salamuralık çeşitlerde % 1 vuruk, yağlık çeşitlerde ise %6-8 vuruk saptandığında yer aletleri ile zehirli yem dal ilaçlaması veya kaplama ilaçlama yapılmalıdır.

ZEYTİN GÜVESİ
(*Prays oleae*)

Tanımı ve Yaşayışı

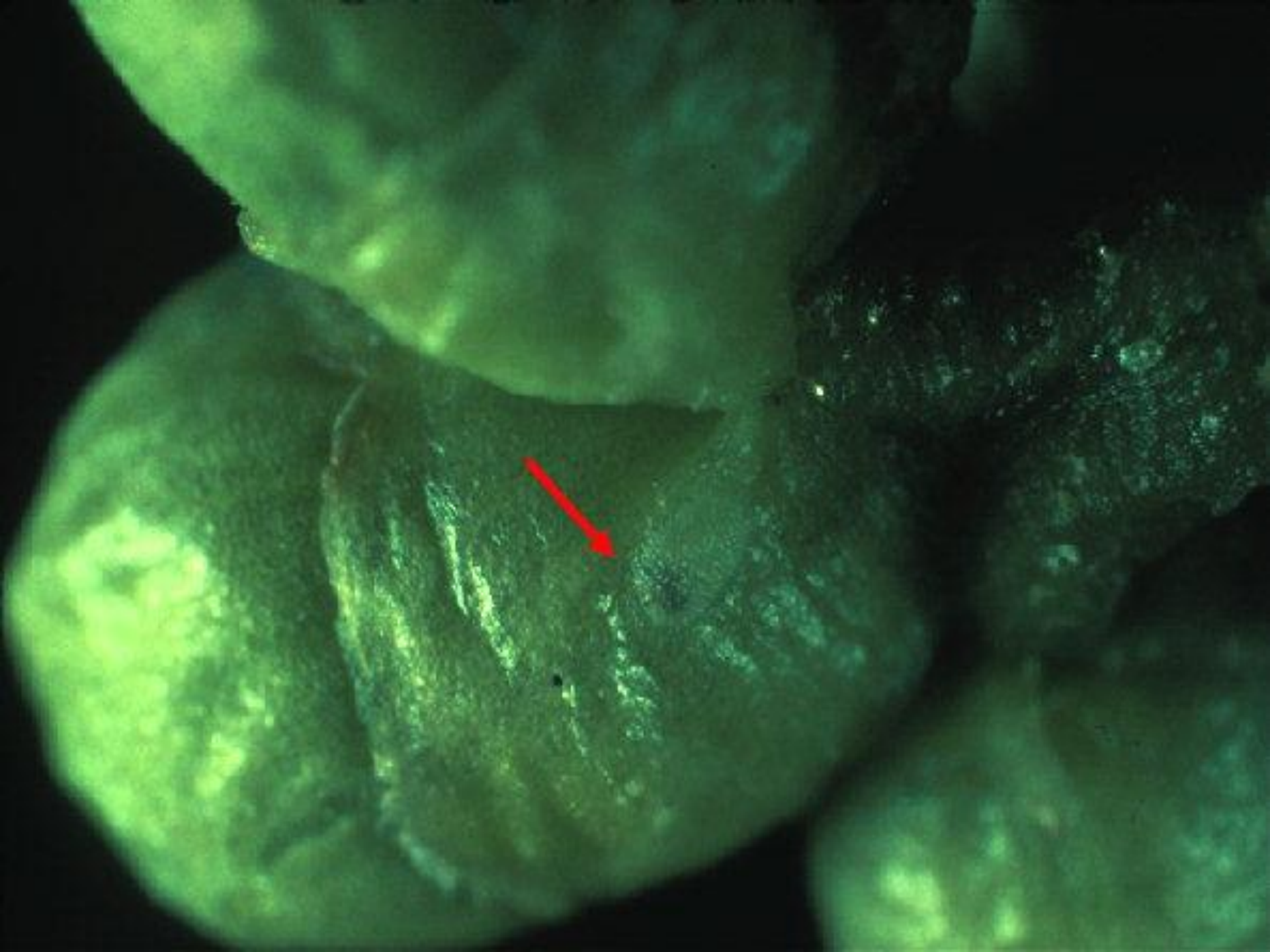
- Ergin kelebeğin genel görünüşü gümüşi renktedir.
- Üst kanatların üzerinde siyah renkli lekeler ve kenar uçlarında da gümüşi renkli saçaklar bulunur.
- Üst kanatların üzerinde siyah renkli lekeler ve kenar uçlarında da gümüşi renkli saçaklar bulunur.

© Bazhpiva

- Larvaları genellikle kirli beyaz ve sarımtrak renktedir.
- Pupa dıştan görülebilen seyrek dokulu beyaz bir kokon içinde bulunur.
- Zeytin güvesi yılda 3 döl verir.
- Her döl zarar yaptığı döneme göre “yaprak dölü”, “çiçek dölü” ve “meyve dölü” olarak isimlendirilir.

Zarar şekli

- Zeytin güvesinin larvaları oluşturmaktadır. Zeytin güvesi larvalarının meydana getirdiği zararları zeytin ağacının 3 ayrı fenolojik döneminde incelemek mümkündür.

- **Yaprak dölü zararı:** Larvalar, yaprağın iki epidermisi arasında, açtıkları galerilerle, yaprak ve sürgün uçlarında beslenmeleri ile zararlı olur.

- **Çiçek dölü zararı:** Larvalar, çiçek salkımları arasında beslenerek salkımlardaki tomurcuk ve çiçekleri tahrip ederek meyve tutumunu önlerler.

- **Meyve dölü zararı:** Yumurtadan yeni çıkan larvalar meyvenin içine meyve sapı dibinden girerek meyve ile meyve sapının birleştiği kısmı tahrip eder ve bu meyvelerin dökülmelerine neden olur.

- Zeytin güvesinin meyvelerdeki zarar oranı yıllara ve bölgelere göre değişir. Bazı yıllarda bu zarar %30'a kadar ulaşan ürün kaybına neden olabilmektedir.

Mücadele Yöntemleri

- **Biyoteknolojik Mücadele:**
- **Kitlesel tuzaklama:** Zeytin tomurcuklarının kabarmaya başladığı mart sonu nisan başlarında, 3 zeytin ağacına bir delta tipi eşeysel çekici tuzak asılarak düşük ve orta yoğunluktaki popülasyonlarda bu zararlı ile etkili bir mücadele yapılabilir.

Kimyasal Mücadele:

İlaçlama Zamanının Tespiti

- Zararlının tercihen sadece meyve dölüne karşı ilaçlama yapılmalıdır. Kontrol edilen mercimek büyüklüğündeki zeytin meyvelerinin %10'unda canlı "yumurta+larva" olması halinde ilaçlama yapılmalıdır.
- Mayıs ayının ikinci yarısında yapılan kontrollerle uygun ilaçlama zamanı saptanır. Ancak zararlının mevsim başında yaprak ve yeni sürgünlerde %10'dan yüksek düzeylerde zarar yapması halinde çiçek dölünde, ilk kelebeklerin yakalanmasından 7-10 gün sonra ilaçlama yapılmalıdır.

Delta tipi tuzak

- İlaçlama zamanını belirlemek için Delta tipi feromon tuzaklardan yararlanılır.
- Bu tuzaklar nisan ayında bahçelere asılarak haftada bir kez kontrol edilir. Zeytin güvesinin özellikle çiçek dölünde, yoğun bir avcı ve parazitiot kompleksi bulunduğu için, tercihen böcek gelişme engelleyici preparatlar kullanılmalıdır.

ZEYTİN KABUKLU BİTİ

(Parlatoria oleae)

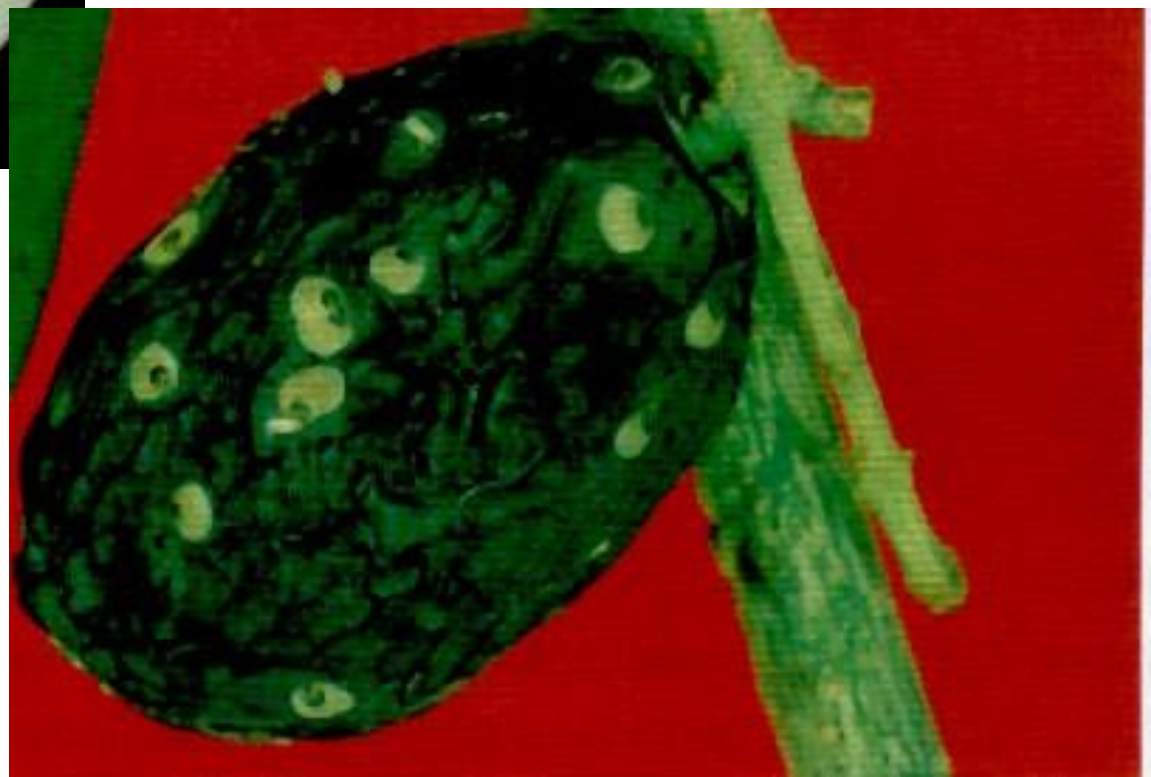

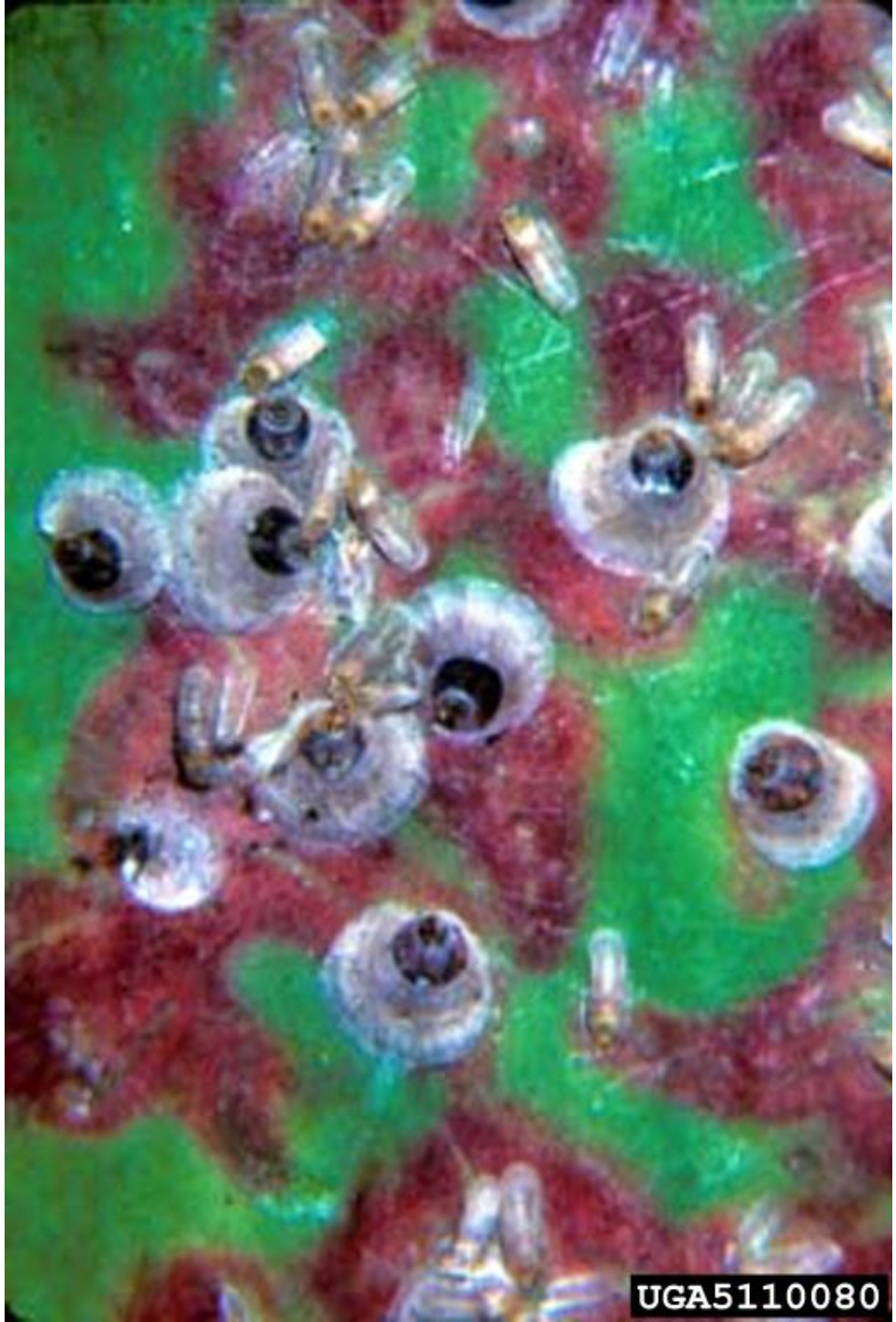
Tanımı ve Yaşayışı

- Ergin dişinin vücudu, oval şekilde olup, koyu eflatun veya mor renktedir.
- Erkek, pembemsi eflatun renkte,1 mm uzunluğunda narin yapılı ve bir çift kanatlıdır.
- Kışı olgun dişi döneminde geçirir.

- Yumurtalarını o yılın iklim koşullarına göre, nisan ayının ilk yarısı veya mayıs ayı ilk haftasında bırakmaya başlar.
- Yumurtlama 2 aya yakın süre devam eder. Mayıs ayı ortalarına veya sonlarına doğru görülen hareketli larvalar dallara, yaprak ve meyvelere giderek, kendilerini uygun bir yere tespit eder ve beslenmeye başlarlar.
- İkinci döle ait yumurtalar temmuz ortaları veya sonlarında görülür. İkinci dölün erginleri genellikle kışlamaya çekilir.
- Zararlı yılda 2 döl verir.

UGA5110080

Zarar Şekli

- Zeytin kabuklubiti, ekonomik yönden önemli bir zararlıdır. Zararını, meyve ağaçlarının gövde, dal, sürgün, yaprak ve meyvelerinde meydana getirir.
- Popülâsyonu yüksek olduğunda, ağaçların kurumalarına neden olur. Zararlının beslenirken kırmızı veya mor lekeler meydana gelir. Böyle lekeli meyveler pazar değerini kaybetmekte, depolamada büyük kayıplara uğramakta ve konserveleri yapılmamaktadır.

Mücadele Yöntemleri

- **Kültürel Önlemler:** Bulaşık bahçelerde toprak işlemesi, sulama, gübreleme ve budama işleri usulüne uygun olarak yapılmalıdır.
- Budamadan kalan artıklar mutlaka yakılarak yok edilmelidir.
- Bulaşık ağaçlardan alınan dayak ve sırıklar temiz ağaçlarda
- kullanılmamalıdır.
- Bahçe kenarındaki çit bitkileri kontrol edilmeli zararlıya rastlanırsa, bitkilerde ilaçlanmalı veya kesilip yakılmalıdır.
- Zeytin bahçelerinde genellikle nem oranı yüksek sahil kesimleri ile sulanan bahçelerde yer alan ve yeşil sofralık olarak değerlendirilen zeytin çeşitlerini daha çok tercih eder.

Kimyasal Mücadele:
İlaçlama Zamanının Tespiti

- Gözler patlamadan önce bahçeyi temsil edecek 5 ağacın çeşitli yönlerindeki dallar kontrol edilir. Canlı bireylerin varlığı ve oranı incelenir. Mayıs ayının ilk haftasından başlayarak da hareketli larva çıkışı gözlenmelidir. Zararlı kışı genellikle olgun dişi döneminde geçirmektedir.

- Zeytin kabuklubitinin yaprak ve sürgünlerde zarar yapan 1. dölüne karşı, çok yüksek popülasyonların dışında, ilaçlama yapılmamalıdır.
- Zararlının ikinci dölünde ise, bahçedeki zararlı yoğunluğu ve parazitlenme oranı göz önüne alınmalıdır. Zararlı yoğunluğunun yüksek, parazitlenme oranının da %50'den düşük olduğu bahçelerde, kimyasal mücadele yapılmalıdır.
- İlaçlamalarda, mümkün olduğu kadar seçici ilaçlar tercih edilmelidir.

ZEYTİN KARAKOŞNİLİ

(Saissetia olea)

Tanımı ve Yaşayışı

- Aktif larva, turuncuya yakın sarı renkte ve hareketlidir.
- Kışı genellikle yapraklarda ikinci ve üçüncü dönem larva halinde geçirmektedir. Bu arada diğer dönemlere de rastlanmaktadır.
- Zeytin karakoşnilinin üreme gücü yüksektir. Bir ana kabuğu altında 500-3000 civarında yumurta sayılabilir. Ancak kışın sıcaklık 5-6 gün ^{0}C altına düştüğü takdirde, yaz aylarında da kuru sıcakların etkisiyle önemli ölçüde doğal ölüm görülmektedir.

Copyright © 2004 Regents of the University of California

Zarar Şekli

- Zeytin karakoşnili larva ve ergin dönemlerinde ağacın özsuyunu emerek beslenir ve aynı zamanda salgıladığı tatlı madde bütün ağacı sarar. Bu tatlı madde üzerinde, saprofit mantarlar ürediğinden karaballık (fumajin) meydana gelir.
- Bir yandan özsuyunun emilmesi, diğer yandan karaballığın fotosenteze engel olması ağaçları zayıflatır ve üründe azalmalar olur.

- Koşnilin yoğunluğu arttıkça yaprak ve meyve dökümleri ile dallarda kurumalar başlar. Böyle zamanlardaki ürün kaybı % 60-70 kadardır. Daha sonraki yıllarda ağaçlar hiç meyve vermez olurlar ve çalılaşmalar görülür.

Mücadele Yöntemleri: Kültürel Önlemler

- Koşnil kuvvetli ağaçlarda daha az yaşama şansı bulabildiğinden çeşitli sebeplerle zayıf düşmüş ağaçları kuvvetlendirmek gerekir. Kuruyan dalların kesilmesi, ağaçların iç kısımlarının hava ve ışık almasını sağlayacak şekilde budanması ve gübrelemenin tekniğine uygun olarak yapılması gerekmektedir.
- Zeytin karakoşnili mücadelesinde, budama önemli rol oynar. Bunun için, bölgelere ve yıllara göre değişim gösteren, son don ve kırağıdan sonra budama yapılarak, zararlı populasyonu düşürülmelidir.

Kimyasal Mücadele:
İlaçlama Zamanının Tespiti:

- Mevsim başında yapılacak kontrollerde, parazitlenmenin %50'nin üzerinde olduğu bahçelerde, Zeytin karakoşnili'ne karşı ilaçlama yapılmamalıdır.
- Doğal düşmanların zararlıyı baskı altına alamadığı ve parazitlenmenin %50'nin altında bulunduğu yerlerde Zeytin karakoşniline karşı ilaçlama yapılabilir.

- İlaçlama zamanı aktif larva çıkışına göre saptanır. Bu amaçla ilaçlama yapılacak bahçelerde, bahçeyi temsil edecek sayıda ağacın 4 yönünden 20-25 cm. uzunluğundaki sürgünler üzerinde bulunan, o yıla ait yumurta dişiler kontrol edilerek, yumurtadan aktif larva çıkışı saptanır.
- Yumurtaların % 50 ‘sinin açıldığı devrede birinci, % 90’nının açıldığı devrede ise ikinci ilaçlama yapılır.

ZEYTİN FİDANTIRTILI

(Palpita unionalis)

Tanımı ve Yaşayışı:

- Genel görünüşü parlak beyaz renkte olup, ön bacakları hariç böceğin tüm vücudu beyaz pullarla kaplıdır.
- Hafif şeffaf görünümü olan ön kanatların yan kenarları saçaklıdır.
- Larvası yumurtadan ilk çıktığı zaman sarı renkte olup, daha sonra yeşile döner.

- Zeytin fidantırtılı, Bursa ili koşullarında kışı son dönem larva olarak toprak altında geçirir.
- Bursa ili zeytinliklerinde ağustos, eylül ve ekim kasım aylarında birbiri içine girmiş 2 döl ve 1 kısmi döl verir.

Zarar Şekli

- Yumurtadan çıkan Zeytin fidantırtılı larvaları, taze bir yaprak arar ve bunun üzerinde beslenmeye başlar.
- Zeytin fidantırtılı 3. larva döneminden sonra çok oburca beslenmekte ve zeytin yapraklarının tamamını tüketmektedir. Özellikle son dönem larvanın zararı çok önemlidir.

- Larva popülasyonunun çok yüksek olduğu durumlarda ise, 3. larva döneminden sonra zeytinin ben düşme döneminde olgunlaşmamış meyvelerle de beslenirler.
- Larvalar, zeytin meyvelerinin kabuğunu kemirerek beslenmeye başlar ve meyve etini çekirdeğe kadar yemek suretiyle zarar yapar.

Mücadele Yöntemleri: Kültürel Önlemler

- Bahçe kenarlarında veya çevresinde bulunan zararlının diğer konukçularının yok edilmesi birinci döl larvalarının beslenmesini engellemesi bakımından yararlıdır.
- Ayrıca, toprak altında kışlayan larvaların soğuk günlerde toprak yüzeyine çıkarılması için kış aylarında yapılacak toprak sürümü yararlıdır.

Kimyasal Mücadele:

- Zeytin sineği ve Z. Güvesine yapılan ilaçlama bu zararlıyı da kontrol etmektedir.

ZEYTİN PAMUKLU KOŞNİLİ

(Philippia oleae)

- Erginler ilk bakıldığında beyaz pamuksu bir görünümdedir.
- Zararlı hemen hemen bütün ülke zeytin alanlarında kışı genç ergin dişi olarak yaprak altı ve sürgünlerde geçirmektedir.
- Zararlını Karadeniz, Ege ve Marmara bölgesinde yılda iki ve Akdeniz bölgesinde ise bir döl verdiği bilinmektedir.

Zarar Şekli

- Bitki özsuyunu emmek suretiyle ve salgıladıkları tatlımsı maddeyle fumajin oluşmasına neden olmaktadır.
- Yoğunluğunun fazla olduğu hallerde ağaçlarda genel bir zayıflama ve ince dal kurumaları görülmektedir.

Mücadele Yöntemleri
Kültürel Önlemler

- Zararlı genellikle yol kenarlarındaki zeytinliklerin etek dalları ve dip sürgünlerinde bulunmakta ve zarar yapmaktadır. Bunun için de tozlanmayı önleyen önlemler alınmalı, dip sürgünleri kesilmeli ve yoğunluğun az olduğu hallerde pamuklanma görülen dallarda budama yapılmalıdır.

Kimyasal Mücadele

- Kimyasal mücadelesine gerek yoktur.

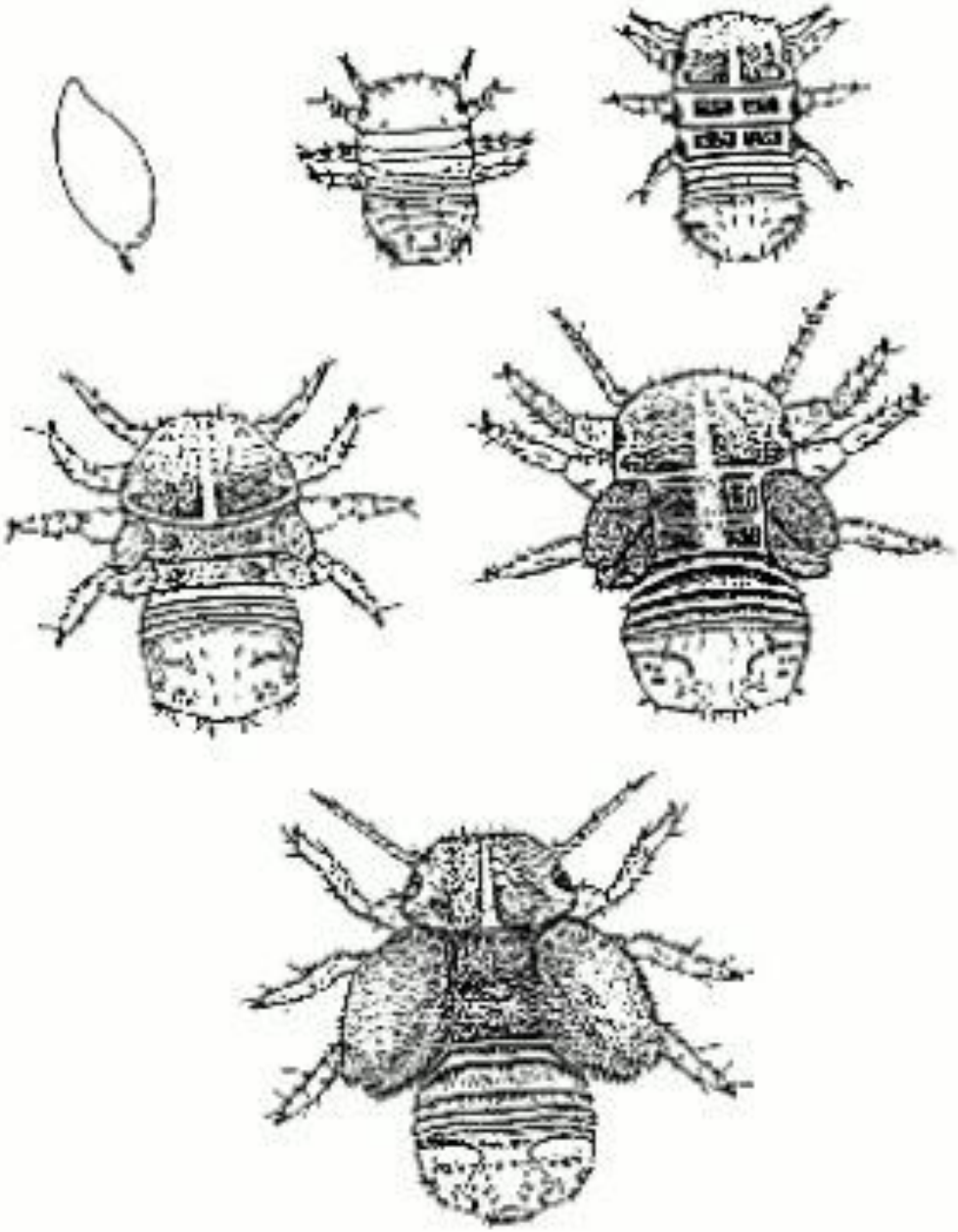

ZEYTİNDE PAMUKLUBİT

(Eupyllura spp.*)*

Tanımı ve Yaşayışı

- Genç nimfler genel olarak sarı veya açık yeşildir.
- Nimfler vücutlarından, çok ince iplikçiklerden meydana gelmiş balımsı bir madde çıkarırlar.
- İplikçikler bir pamuk yığını gibi toplanarak kümelenirler.
- Pamuklubitler, kışı ergin olarak, ağaçların kabuk altlarında, yarık ve çatlaklarında ve hatta sürgün ve koltuklarında geçirirler.
- Erginler şubat ayı ortalarından itibaren faal duruma geçmeye başlarlar.

Taxateca.com

Zarar Şekli

- Zeytin de pamuklu bitlerin larvaları zeytin somaklarında tomurcuk sapları ve sürgün uçlarında bitkinin öz suyunu emerek, ağaçların ve sürgünlerin zayıflamasına, çiçek ve çiçek tomurcuklarının dökülmesine neden olarak zararlı olurlar.
- Ayrıca ergin öncesi dönemlerinde balımsı madde üreterek çiçek tomurcukları ve çiçeklerde zararlı olurlar. Böylece zeytin ağaçlarının çiçeklenmesi ve dolayısıyla meyve bağlamasını oldukça düşürür.

Mücadele Yöntemleri
Kültürel Önlemler

- Bütün koşnillerde olduğu gibi bununda zararını, önlemek amacıyla ağaçlar daima sağlıklı tutulmalı, bol güneş almasına ve havalanmasına dikkat edilmelidir

Kimyasal Mücadele
İlaçlama Zamanının Tespiti

- Zeytinde pamuklu bitler, genellikle ilkbahar aylarının yağışlı geçtiği nemli ve budama yapılmamış zeytinliklerde, zeytinin çiçeklenme döneminde zararlı olabilmektedir.
- Aynı dönemde zararlı olan Zeytin güvesi çiçek nesline karşı bir ilaçlama yapılmışsa, bu zararlıyı hedefleyen ayrı bir ilaçlamaya gerek yoktur

- Zeytin güvesine karşı ilaçlama yapılmayan bahçelerde ise, ağaçların sadece yoğun zarar görmüş somakları ilaçlanmalıdır

- İlaçlama mutlaka gerekli ise;

Zeytin pamuklu bitinin en uygun mücadele zamanı, sürgün uçlarında ilk pamuklanmalar görüldükten 10 gün sonra başlamak üzere çiçeklenme zamanına kadar olan dönemdir.

ZEYTİNDE FİLİZ KIRAN

Phloeotribus scrabaeoides

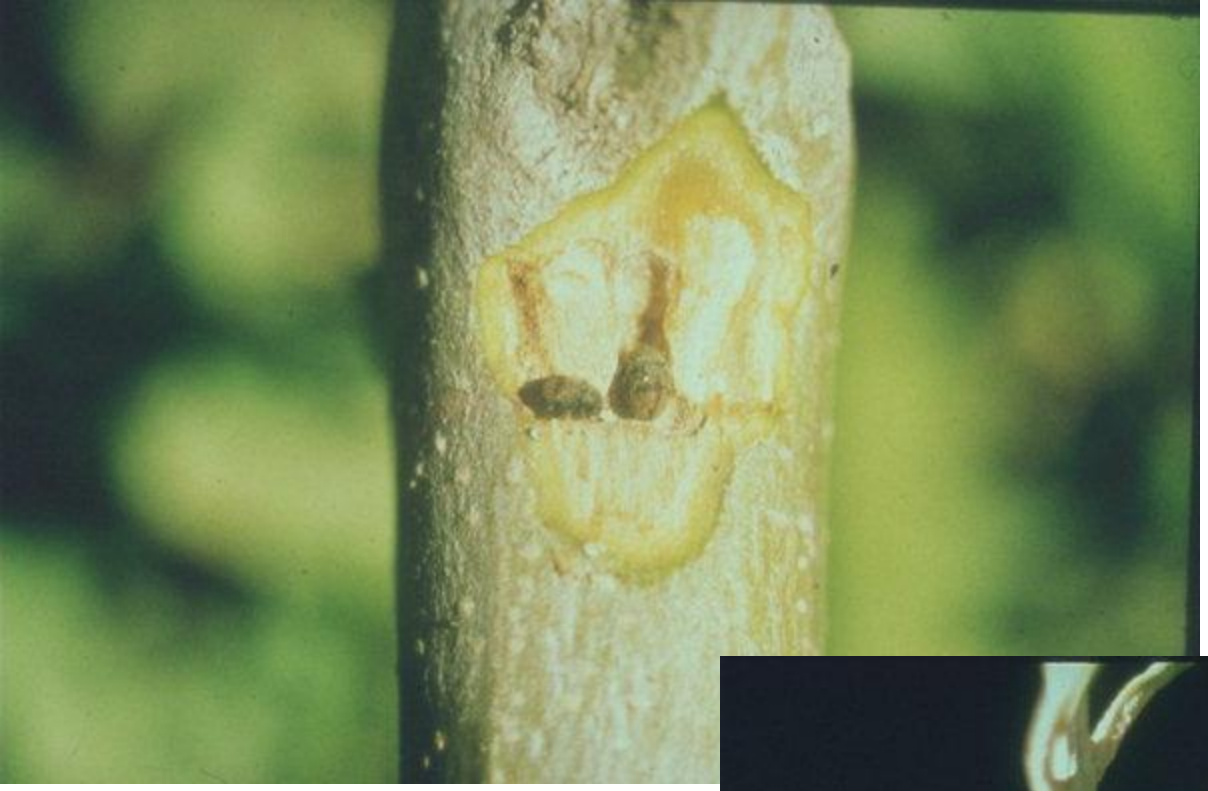

Tanımı ve Yaşayışı

- Vücudu silindirik bir yapıda ve koyu kahverenkte olup üzeri gri renkli kısa tüylerle kaplıdır.
- Kışı ergin olarak ağaçların dal ve dalcıkları üzerinde ve yaprak koltukları arasında açtıkları galeri (odacık) içinde geçirir. Şubat sonu Mart başından itibaren bu kışlakları kitle halinde terk ederek çevredeki budama artıklarında ve zayıf ağaçlarda toplanırlar.
- Yılda 2-4 döl verir.

0,5 mm
UGA2105022

Zarar Şekli

- Üreme yerlerinden yeni çıkan genç erginler sürgünlerin yaprak koltuklarında galeri açarak beslenir.
- Zararlının beslenmesi sırasında veya daha sonra hava koşulları nedeni ile sürgünler bu galeri yerlerinden kırılarak kurur. Bazen de bu galeri noktalarındaki veya daha uç kısımlarındaki meyvelerin ve sürgünlerin buruşup kurudukları görülür.
- Ayrıca, zayıf ağaçlar üreme sırasında larvaların beslenmeleri ve erginlerin çıkışları ile ağacın odun ve kabuk kısmı tahrip edileceğinden ağaç daha kısa sürede kurur.

Mücadele Yöntemleri: Kültürel Önlemler

- Zeytin filiz kıranı üremesini kesinlikle , zayıf kalmış ve kurumuş dallarla tarla içinde kalmış veya evlerin önüne yığılmış budama artıklarına girerek yapar.
- Zararlının bu özelliğinden yararlanılarak en önemli döl olan ilkbahar dölünün çıkmasını önlemek veya azalmasını sağlamakla mümkündür.

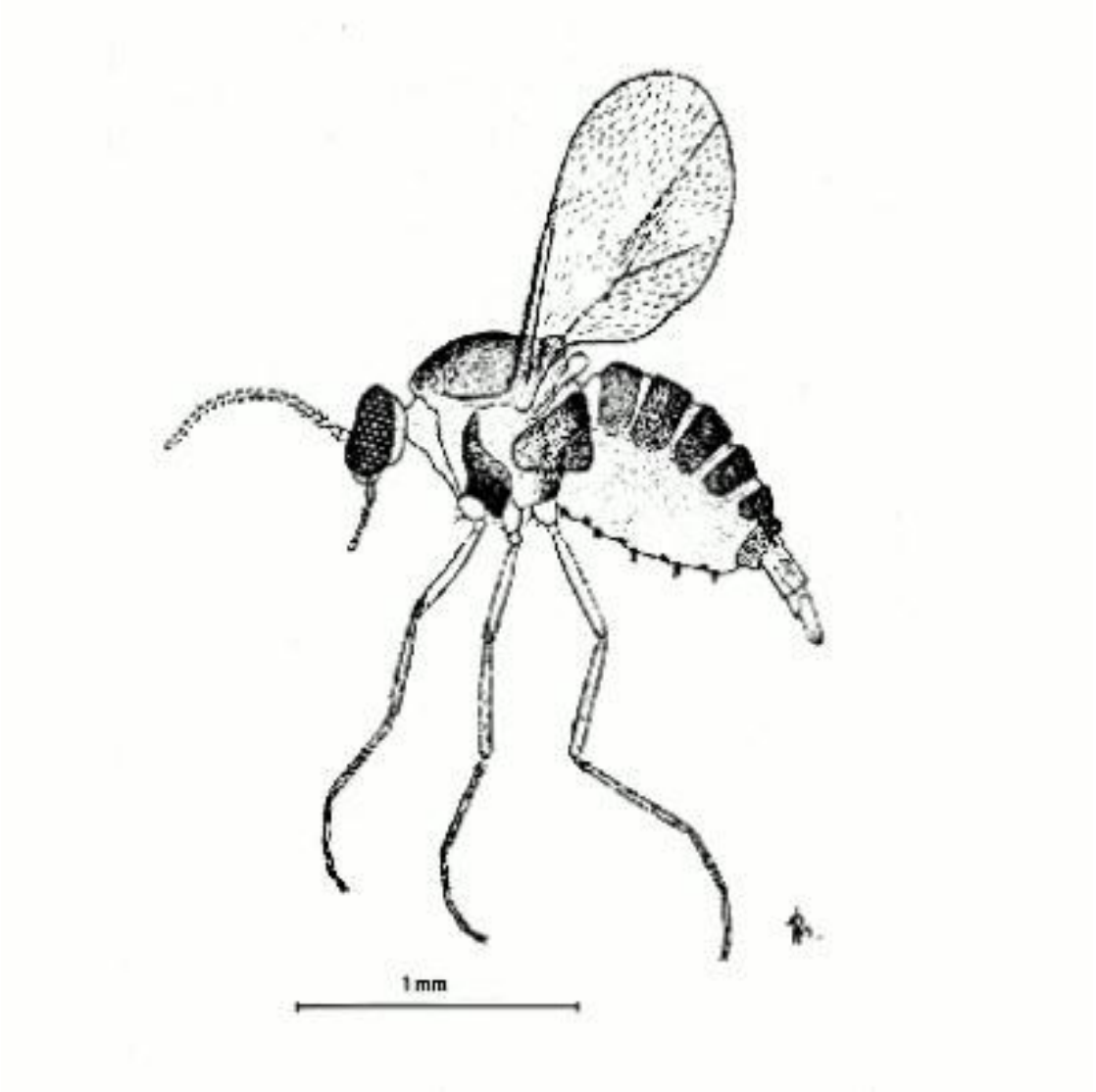
- Yaz aylarında ise populasyonun durumunu öğrenebilmek için 10 ağaçtan 20 şer sürgünde meyve, yaprak koltukları kontrol edilir.
- Sağlam ve zarar görmüş göz sayıları bulunarak % zarar saptanır.
- Eğer gözlerde %15 ve daha yukarı oranda zarar saptanırsa önlem alınmalıdır.

Kimyasal Mücadele

- Zeytin filiz kıranı yaşamının büyük bir kısmını kabuk altında geçirdiğinden etkili ve ekonomik bir ilaçlaması yoktur

ZEYTİN KIZILKURDU

(Lasioptera berlesiana)

Tanımı ve Yaşayışı:

- Genellikle kızılımsı, ve antenler siyahtır. Dişilerde karın daha iri olup, sonunda yumurta koyma iğnesi bulunur.
- Zeytin kızılkurdu, kışı kokon içinde toprakta olgun larva döneminde geçirir.
- Erginler hazirandan itibaren çıkmaya başlarlar. Yumurtalarını genellikle Zeytin sineğinin yumurta bıraktığı deliğe ender olarak da Zeytin sineğinin meyvede açtığı çıkış deliğine bıraktıkları saptanmıştır.
- Yumurtadan çıkan larvalar, zeytin meyvesinin kabuğu altında küçük bir oyuk açarak, önceleri bir arada gelişmelerini sürdürürler.
- Daha sonra genç larvalar arasında tür içi çekişme görülür ve içlerinden sadece biri larva süresini tamamlayıp olgun larva olabilir. Çok ender olarak bir oyukta iki adet olgun larvaya rastlanır.
- Ege Bölgesinde 3-4 döl verdiği saptanmakla birlikte yılda verdiği döl sayısı zeytin sineğinin döl sayısına bağlıdır.

Zarar Şekli

- Zeytin kızılkurdu, yumurtalarını, Zeytin sineğinin yumurta bıraktığı deliklere bırakmaktadır. Bu nedenle Zeytin kızılkurdu'nun yumurtası, Zeytin sineği'nin yumurtasından önce açılırsa çıkan larva Zeytin sineğinin yumurtasını tahrip etmekte hatta yumurtanın içini boşaltarak, sadece yumurtanın zarını bırakmaktadır.
- Buna karşın Zeytin sineği yumurtası önce açılırsa çıkan larva çekirdeğe doğru ilerleyip, yaşamını sürdürmektedir.

- Zeytin kızılkurdu ile bulaşık meyvelerde 2-3 mm çapta küçük, yuvarlak ve hafifçe içe çökük, koyu kahverengi lekeler oluşur. Bu lekeler daha sonraları 5-7 mm'ye kadar ulaşıp, kuru leke görünümü alır.
- Meyve dokusu da kabuktaki lekenin altında kahverengileşip, çürür ve yer yer boşluklar oluşur.
- Bu meyve dokusunda oluşan yaralardan funguslar girer ve lekeler büyüyüp, belirginleşir.
- Bu nedenlerden dolayı meyvelerin sapa tutunması zayıflar ve meyve dökümleri görülür.

Mücadele Yöntemleri
Kültürel Önlemler

- Pupaların yok edilmesi için kış aylarında toprağın sürülmesi gerekmektedir.

Kimyasal Mücadele

- Zeytin kızılkurdu'nun varlığı Zeytin sineğine bağlı olduğu için Zeytin sineğine karşı uygun ve etkili bir mücadele yapılması durumunda sorun olmamaktadır.
- Bu nedenle Zeytin kızılkurdu'nun kimyasal mücadelesi bulunmamaktadır.

ZEYTİN ÇİÇEK SAP SOKANI

(Calocoris trivialis)

Tanımı ve Yaşayışı

- Genel görünüş itibari ile uzunca bir vücut yapısına sahiptir.
- Renk yeşilimsi olup erkekleri dişilere nazaran daha koyu renklidir.
- Kanatlar şeffaf, damarlar oldukça belirgindir.

- Kışı, sürgünlerde açılan yarıklar içinde yumurta halinde geçirir. Havaların ısınmaya başladığı mart sonu nisan başlarında yumurtalar açılmaya başlar.
- Nimf ve ergin dönemleri tamamen zeytinde geçer.
- Gerek nimf ve gerekse erginler hortumlarını çiçek tomurcuklarına sokarak beslenirler.
- Bu zararlı yılda 1 döl verir.

Zarar Şekli

- Zeytin çiçek sap sokanları doğrudan doğruya bir çiçek zararlısıdır. Çiçek tomurcuklarının belirmesi ve kabarması ile başlayan zarar çiçeklerin meyve bağlamasına kadar devam eder.
- Çanak yaprağının emilmesi sırasında dairesel bir leke meydana gelir. Zaman ilerledikçe emgi yeri koyulaşır, çiçek açılamaz, renk kahverengiye dönüşür ve sonuçta da zarar gören tomurcuk kuruyup dökülür

Mücadele Yöntemleri
Kimyasal Mücadele

- Zeytin güvesinin çiçek nesli mücadelesi ile aynı zamana rastladığından, Zeytin güvesi nin mücadelesinin yapıldığı bahçelerde kimyasal mücadeleye gerek yoktur.

ZEYTİNDE KIRLANGIÇ BÖCEĞİ

(Agalmatium flavescens)

Tanımı ve Yaşayışı

- Genel görünüş itibariyle Ağustos böceğinin küçültülmüş bir modeli gibidir. Erginler 4-5 mm boyunda, genellikle kirli sarı renkte olup bazı farklı beslenme ortamlarının etkisiyle bal, fındık rengi gibi değişik renklerde de görülebilirler.

- Yumurtalarını 5-14’lük grup ve 2 sıralı olarak çamurdan yapılmış paketler halinde zeytin ağaçlarının dal ve gövdeleri üzerine bırakılır. Kışı yumurtadan halinde geçirir. Yılda bir döl verirler.

Zarar Şekli

- Zeytinliklerde çokça görülmesine karşılık ekonomik bir zararlı değildir

Mücadele Yöntemleri: Kültürel Önlemler

- Ağaçların gövde ve kalın dallarına temmuz ayından itibaran bırakılan yumurta paketleri sert fırça veya çuval parçasıyla kazınır ve ezilir.

Kimyasal Mücadele:

- Kimyasal mücadelesine gerek yoktur

ZEYTİN KURDU

(Coenorrhinus cribripennis)

Tanımı ve Yaşayışı

- Genel görünüş itibariyle baştan arkaya doğru hafif konik ve yuvarlak şekillidir. Ergin genellikle kızıl kahverenkli ve üzeri sarımsı renkte sık tüylerle örtülüdür.
- Kışı toprakta pupa döneminde diyapoz halinde geçiren böcekler yıllara göre havaların erken ısınmasına bağlı olarak mart sonu ve genellikle nisan ayından itibaren çıkmaya başlarlar.
- Yılda bir döl verir.

Zarar Şekli

- Zeytin kurdu önemli bir zeytin zararlısıdır. Değişik zamanlarda muhtelif bitki aksamlarında yaptığı zarar ile dikkati çeker. Bu nedenle böceğin zararı 3’e ayrılarak incelenir.

- **Taze Sürgün ve Yapraklardaki Zararı**
- Mart sonu nisan başında kışlaktan çıkan erginler beslenmek amacıyla henüz çiçek ve meyve teşekkülünün olmadığı bu devrede genç sürgün ve taze yapraklarla beslenerek zararlı olurlar.

- **Çiçeklerdeki Zararı**
- Erginler beslenmelerini ve dolayısıyla zararlarını diğer bir fenolojik dönem olan çiçekte de devam ettirir. Zarar gören çiçek tomurcuğunun zamanla rengi değişir, açılamaz ve meyve bağlayamadan kuruyup dökülür.

- **Meyvelerdeki Zararı**
- Erginlerin en önemli zararı meyvelerde görülür. Leblebi kadar büyüdükten 1-1,5 cm boy alıncaya kadarki zamanda böceğin beslenmesi sonucu meyvelerde birçok yaralar belirir. Zarar görmüş meyveler gelişemez, buruşup kurur ve dökülmeye başlarlar. Kuruma esnasında yara yerlerinin kenarları kabarır ve ortası çökük karakteristik bir durum alır. Erginlerin meyvelerde yapmış olduğu bu zarar çok önemlidir ve gerçek ürün kaybına sebep olmaktadır

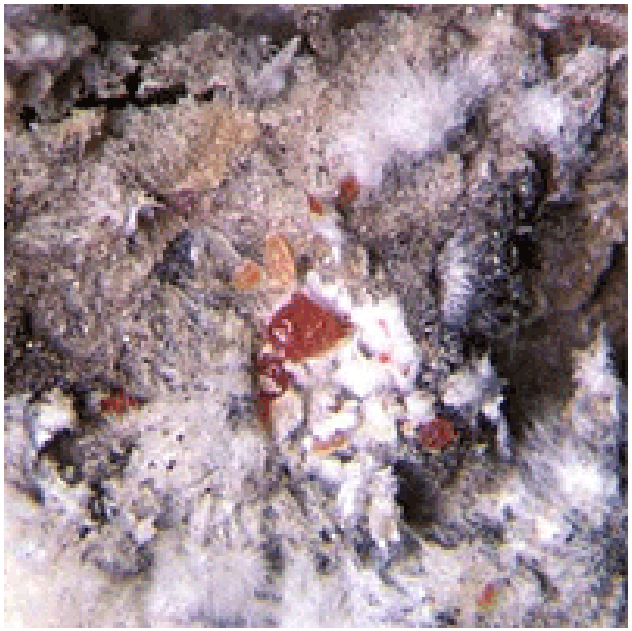
- **Mücadele Yöntemleri Kültürel Önlemler**
- ● Zeytin kurdu, ufak bir sarsıntıda kendisini yere atar veya uçar. Güneşli havalarda çok hareketli ve çeviktir. Güneşsiz havalarda ise uyuşukturlar. Bu sebeple martnisan aylarından itibaren güneş doğmadan ağaçların altına çarşaf serilip, ağaçlar silkelenmeli ve düşen böcekler toplanıp imha edilmelidir.

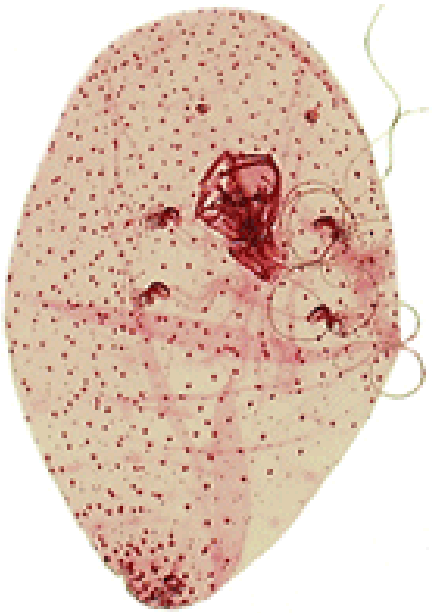
Kimyasal Mücadele

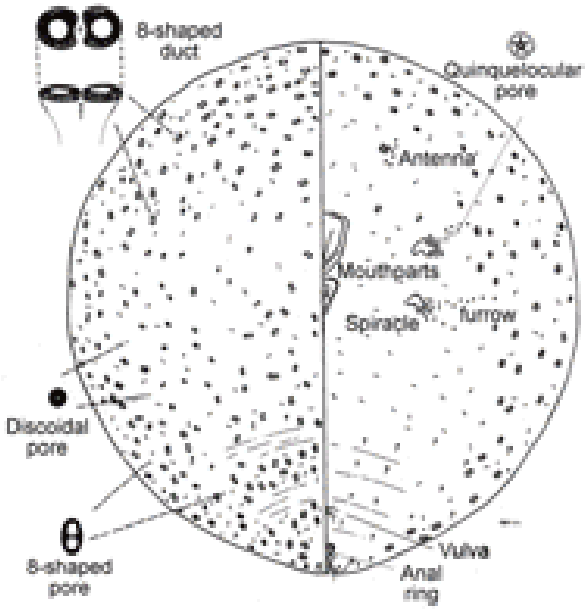
- Yapılacak kontroller sonucunda bir ergin dahi görülse ilaçlamaya geçilmelidir.

ZEYTİN YARA KOŞNİLİ

(Pollinia pollini)

Tanımı ve Yaşayışı

- Ergin dişi, vücudu küre veya armut şeklinde, genellikle dorsalde daha bombeli olup, portakal renklidir.
- Kabuğun iç kısmı beyaz renkli ve düzgün, dış kısmı ise gri renkli ve kırışık yüzeylidir

Zarar Şekli

- Zeytin yarakoşnili’nin zararı, tepe tomurcuklarını kurutmakla başlamaktadır.
- Ağır bulaşmalarda, ilkbaharda sürekli sürgün vermek için çaba harcayan ağaçta, sürgün boyları kısalmaktadır.
- Büyümede gerileme olmakta ve çoğu kez ağaç meyve bağlayamamaktadır.
- ● Yaprak koltuklarına yerleştiği sürgünlerde ise yapraklar dökülmekte ve sürgünler kurumaktadır.
- ● Ağır bulaşmalarda 3 yaşlı dallar 1-2 yıl içinde kuruduğundan zararlının popülasyonu da azalmakta, yeni sürgün teşekkülü olmayan ağaçlarda ise varlığını sürdüremez.

UGA5292066

- **Mücadele Yöntemleri Kültürel Önlemler**
- ●Zeytin yarakoşnili kuvvetli ağaçlarda daha az yaşama şansı bulabildiğinden çeşitli sebeplerle zayıf düşmüş ağaçları kuvvetlendirmek gerekir.
- Kuruyan dalların kesilmesi, ağaçların iç kısımlarının hava ve ışık almasını sağlayacak şekilde budanması ve gübrelemenin tekniğine uygun olarak yapılması gerekmektedir.
- ● Zeytin yarakoşnili mücadelesinde, budama önemli rol oynar.
- ● Özellikle soğuk zararından sonra budama yapılarak, zararlı popülasyonu düşürülmelidir.

- **Kimyasal Mücadele**
- Kimyasal mücadelesine gerek yoktur

Zeytin tripsi
(*Liothrips oleae*)

Tanımı ve yaşayışı

- Erkekleri 1 mm boyundadır.
- İnce uzun görünüştedirler.
- Kanat uçları saçaklıdır.
- Kış mevsimi boyunca yaprak altlarında kabuk çatlaklarında dinlenme halinde olurlar. Dişiler yumurtalarını mayıs çiçekleri veya ağacın üzerine bırakırlar.

- Yapraklarda zarar yapan 2. döl Temmuz sonu-Ağustos başında, 3. döl Eylül ve ekimde ortaya çıkar.
- Zeytin tripsi yılda 3 döl verir.
- Yaz boyunca genç filizlerde ve yapraklarda zararına devam eder.
- Yapraklarda emgi sonucu deformasyona neden olur.

Zarar şekli

- Yapraklarda çok ince ve beyazımsı sarı renkli beneklenmeler görülür.
- Yapraklarda emgi sonucu şekil değişiklikleri kıvrılmalar oluşur.
- Ası tahribat çiçek açma döneminde havaların sıcak gitmasiyle oluşur.
- Bu dönemde çiçek tomurcuğu, çiçek ve küçük meyveleri döker.
- Bütün Akdeniz zeytinliklerrinde bulunur.

Mücadelesi

- Özellikle meyve dökümünü engellemek için ilaçlamaya uygun zamanda başlanmalıdır.
- Tripslere karşı ilk uygulama Zeytin güvesini de kontrol eder.
- İkinci uygulama bundan 15 gün sonra yapılmalıdır.

TEŞEKKÜRLER